Vlaanderen
is landbouw & visserij

VLIF ACTIVITEITENVERSLAG 2020

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

VLIF-ACTIVITEITENVERSLAG 2020

Colofon

Samenstelling
Departement Landbouw en Visserij

Verantwoordelijke uitgever
Patricia De Clercq, Secretaris-generaal

Lay-out
Departement Landbouw en Visserij

Een digitale versie vindt u terug op de website van het Departement Landbouw en Visserij.

VOORWOORD

Met een toelage van 46 miljoen euro om de steun te betalen en een machtiging van 58 miljoen euro om nieuwe steun te verlenen, blijft het VLIF een belangrijke speler bij de financiering van investeringen op een land- of tuinbouwbedrijf, en voor de vestiging van jonge landbouwers en tuinders. In 2020 ging 87% van de betaalde steun naar particuliere land- en tuinbouwers in de vorm van investerings- en opstartsteun. De cijfers over zowel betaalde als nieuw toegekende steun illustreren dat die terecht komt bij alle deelsectoren van de Vlaamse land- en tuinbouw. Bovendien blijkt dat meer dan driekwart van de verleende steun naar investeringen gaat die in zeer hoge mate bijdragen aan de verduurzaming van de productie, wat de voornaamste doelstelling is van de steunmaatregel. In die zin beantwoorden de resultaten aan de verwachtingen. Het uitgangspunt was immers dat alle deelsectoren van de Vlaamse land- en tuinbouw investeringsnoden hadden en dat ze alle, via specifieke investeringen, de productie duurzamer konden maken.
Hoewel de steunvoorwaarden al selectief zijn en er omwille van de doelmatigheid van de steun bij een gegeven budget een selectieproces moet worden doorlopen, bleven de steunmaatregelen ook in 2020 de professionele land- en tuinbouwers aanspreken. Zij dienden voor in totaal 683 miljoen euro aanvragen voor investeringen in. Een 7% van de aanvragen werd via selectie volledig uitgesloten van steun. Het betreft hoofdzakelijk investeringen in materieel. Daarentegen wordt bij het bouwen van stallen, loodsen en serres steeds een deel van het project geselecteerd. Net als in de voorgaande jaren werden bijna alle investeringen geselecteerd die significant bijdragen aan een duurzamere productie en 30% of 40% steun genieten.
Wat opstartsteun door jonge landbouwers betreft werden in 2020 170 aanvragen ingediend waarvan 166 geselecteerd. Het budget voor deze maatregel was opnieuw geen beperkende factor. De 4 opstartprojecten die niet geselecteerd werden droegen onvoldoende bij aan de doelstellingen inzake generatiewissel en zeggenschap voor de jonge landbouwer.
In 2020 traden enkele tijdelijke waarborgregelingen in werking, enerzijds specifiek voor de pluimveesector en anderzijds voor alle sectoren waar liquiditeitsproblemen ontstonden, o.a. ten gevolge van de uitbraak van COVID-19. Van deze maatregel werd uiteindelijk geen gebruik gemaakt. In het algemeen stellen we vast dat COVID-19 aanvankelijk voor een terugval in het aantal aanvragen zorgde. Naar het einde van het jaar kwamen de aanvragen echter opnieuw vlot binnen, omwille van een weerkerend aanzuigeffect naar aanleiding van het einde van de Europese planperiode.

INHOUD

VOORWOORD 3
1 VLIF-BEGROTINGSUITVOERING 6
1.1 ONTVANGSTEN EN UITGAVEN 6
1.1.1 Toelichting bij ontvangsten 6
1.1.2 Toelichting bij uitgaven 7
1.2 MACHTIGING 8
2 TOEGEKENDE VLIF-STEUN 9
2.1 INVESTERINGSSTEUN AAN LAND- EN TUINBOUWERS 9
2.1.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie 9
2.1.2 Overzicht van de toegekende VLIF-steun per doelstelling 10
2.2 OVERNAMESTEUN 14
2.2.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie 15
2.2.2 Overzicht toegekende VLIF-steun per steunbedrag 15
2.3 STEUN AAN DE AGROVOEDINGSSECTOR 15
2.4 STEUN AAN DE OMKADERINGSSECTOR 15
2.5 PROJECTSTEUN VOOR INNOVATIES IN DE LANDBOUW 15
2.6 STEUN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN 15
2.7 STEUN AAN DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN 16
2.8 STEUN AAN LAND- EN TUINBOUWERS VOOR AANVRAGEN INGEDIEND VOOR 1 JANUARI 2015 16
3 VLIF-STEUN IN 2020: REGELGEVING EN PROCEDURE 17
3.1 DE VLIF-MAATREGELEN IN DE PDPO III-PERIODE 17
3.2 VLIF-STEUNAANVRAGEN 17
3.3 SELECTIE VAN VLIF-STEUNAANVRAGEN 18
3.4 KORTE BESCHRIJVING VAN DE VLIF-MAATREGELEN 19
3.4.1 Opstartsteun aan de jonge landbouwer 19
3.4.2 Steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf 19
3.4.3 VLIF-waarborg voor de investeringen en de overname in de landbouw 20
3.4.4 Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf 20
3.4.5 Steun voor de ontwikkeling van kleine landbouwondernemingen 20
3.4.6 Projectsteun voor innovaties in de landbouw 21
3.4.7 Steun aan de agrovoedingsindustrie voor de afzet van land- en tuinbouwproducten 21
3.4.8 Steun aan de omkaderingssector 21
3.5 WIJZIGINGEN AAN DE REGELGEVING 22
3.5.1 Ministerieel besluit van 20 februari 2020 betreffende de tegemoetkoming door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds aan pluimveebedrijven met liduiditeitsproblemen 22
3.5.2 Ministerieel besluit van 1 april 2020 betreffende de tegemoetkoming door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds aan land- en tuinbouwers met liduiditeitsproblemen ten gevolge van de uitbraak van COVID-19 22
3.5.3 Ministerieel besluit van 15 december 2020 betreffende de tegemoetkoming door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds aan land- en tuinbouwers met liduiditeitsproblemen ten gevolge van de huidige slechte conjunctuur in de land- en tuinbouw 22
4 INGEDIENDE VLIF-STEUNAANVRAGEN 23
4.1 AANVRAGEN VOOR INVESTERINGSSTEUN DOOR LAND- EN TUINBOUWERS 23
4.1.1 Toelichting bij de opbouw van de tabellen en betekenis van de kolomvariabelen 23
4.1.2 Algemeen 23
4.1.3 Provincie 24
4.1.4 Hoofdsector 25
4.1.5 Subsector 26
4.1.6 Thema's zoals opgenomen in het Besluit van de Vlaamse Regering 30
4.1.7 Hoedanigheid van indieners 32
4.1.8 Leeftijd 33
4.2 AANVRAGEN VOOR OPSTARTSTEUN DOOR JONGE LANDBOUWERS 34
4.2.1 Algemeen 34
4.2.2 Overzicht per provincie 34
4.2.3 Overzicht per sector 34
4.2.4 Overzicht per type vestiging 35
4.2.5 Overzicht per leeftijd 36
4.3 AANVRAGEN VLIF-WAARBORG 36

4.4 AANVRAGEN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN 37
4.4.1 Algemeen 37
4.4.2 Provincie 37
4.4.3 Type investering 38
4.5 AANVRAGEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN 38
4.6 AANVRAGEN INGEVOLGE OPROEPEN 38
4.6.1 Projectsteun voor innovaties in de landbouw 38
4.6.2 Steun aan de agrovoedingssector 40
4.6.3 Steun aan de omkaderingssector 41

1 VLIF-BEGROTINGSUITVOERING

De VLIF-begroting betreft het aandeel in de steun die door het VLIF is toegekend en uitbetaald ten laste van het Vlaamse Gewest. Op een beperkte uitzondering na maken de VLIF-maatregelen immers deel uit van het Vlaams plattelandsontwikkelingsplan (PDPO), waarvoor er in de periode 2015-2020 een EU-medefinanciering van 50% is (voor aanvragen ingediend vanaf 2015). Bijgevolg zijn alle bedragen in dit hoofdstuk 1 alleen de Vlaamse cofinanciering. In de andere hoofdstukken zullen dit de volledige steunbedragen zijn (Vlaamse + Europese cofinanciering).

1.1 ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

Tabel 1. Begrotingsuitvoering 2020

Ontvangsten	Begrotingsuitvoering (euro)
Dotatie van de Vlaamse overheid	43.622.000
Dotatie vanuit het Vlaams Klimaatfonds	2.112.471
Eigen ontvangsten 2019	525.047
Totale ontvangsten	46.259.518
Uitgaven	**Begrotingsuitvoering (euro)**
Producenten: rentesubsidie	10.793.508
Producenten: premies	17.691.172
Producenten: premies met 'klimaat'-middelen	71.666
Producenten: premies met middelen van eigen ontvangsten 2019	515.426
VLIF-waarborg	168.301
Agrovoeding	563.581
Omkadering	2.656.808
Innovatie	512.871
Niet-productieve investeringen	4.398
Labokosten	1.767
Totale uitgaven	32.979.498

1.1.1 Toelichting bij ontvangsten

De ontvangen toelage vanwege de Vlaamse overheid voor 2020 bedroeg 43.622.000 euro, ingeschreven op KB0-1KDB5BW-IS van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap (begrotingsaanpassing bij decreet van 26 juni – B.S. 09/09/2020).

Bijkomend was er in 2020 nog 2.112.471 euro beschikbaar van eerdere overhevelingen van betalingsmiddelen vanuit het Vlaams Klimaatfonds naar het VLIF.

De eigen ontvangsten 2019 bedroegen in totaal 525.047 euro. Voor dit bedrag kon er in 2020 extra steun verleend worden, waarvan 515.426 euro effectief betaald werd.

De eigen ontvangsten bestaan uit de volgende elementen:

- De terugvordering van de uitbetaalde steun voor de periode waarin de VLIF-voorwaarden niet zijn vervuld wanneer een land- of tuinbouwer tijdens de duur van de

toegekende rentesubsidie of referentieperiode voor premies niet voldoet aan de algemene of specifieke VLIF-voorwaarden. Zo werd er in 2019 406.315 euro ontvangen;

- De terugvordering bij de kredietnemer(s) en de eventuele borgen van de uitbetaalde VLIF-waarborg na een gedwongen of vrijwillige stopzetting van een land- of tuinbouwbedrijf. In 2019 is er op basis van dergelijke terugvorderingen 105.110 euro ontvangen;
- De betaalde bijdrage voor een VLIF-waarborg. In 2019 werd in totaal 13.622 euro aan waarborgbijdragen ontvangen.

De effectieve eigen ontvangsten 2020, dus waarvoor in 2021 bijkomende steun kan verleend worden, bedroegen 413.064 euro:

- De terugvorderingen van onterecht uitbetaalde premies: 350.131 euro
- De terugvorderingen van uitbetaalde VLIF-waarborg: 62.933 euro
- De waarborgbijdragen: nihil. Er is in 2020 geen VLIF-waarborg toegekend.

1.1.2 Toelichting bij uitgaven

Aan de producenten wordt er overname- en investeringssteun gegeven in twee vormen: rentesubsidie en kapitaalpremie:

- Rentesubsidies worden gespreid uitbetaald aan de kredietinstellingen over verschillende jaren (tot 15 jaar), parallel aan het aflossingsplan van het betreffende krediet.
- Kapitaalpremies worden aan de aanvrager zelf uitbetaald.

Tabel 2 geeft meer details over de **Vlaamse** uitbetaalde steun aan producenten per maatregel en per steunvorm (rentesubsidie/kapitaalpremie) en financieringsbron op basis van in 2020 of eerder toegekende steun.

Tabel 2. Vlaamse betaalde overname- en investeringssteun aan producenten volgens steunvorm en financieringsbron

Steunmaatregel	Totaal Vlaams uitbetaald (euro)	Vlaams uitbetaalde kapitaalpremies Producenten (euro)	Vlaams uitbetaalde rentesubsidies Producenten (euro)
Overnamesteun met reguliere middelen (dotatie)	3.800.404	2.966.500	833.904
Investeringssteun met reguliere middelen (dotatie)	24.619.315	14.724.671	9.894.644
Investeringspremies met 'klimaat'-middelen	71.666	71.666	n.v.t.
Investeringspremies met 'eigen ontvangsten 2019'	515.426	515.426	n.v.t.
Toegekend vóór 2007 zonder EU-cofinanciering (investeringen + overnames samen)	64.960	0	64.960
Totaal	29.071.771	18.278.263	10.793.508

In de dossiers van producenten kan er nog een derde steunvorm zijn, nl. VLIF-waarborg. Deze wordt uitbetaald aan de betrokken kredietinstelling wanneer de land- of tuinbouwer de boeken neerlegt, hetzij met een faillissement, hetzij na een kredietopzegging. In 2020 was dat 168.301 euro.

Aan agrovoedingsbedrijven (afzet en verwerking van land- en tuinbouwproducten) en aan de omkaderingssector (proeftuinen en praktijkcentra) kan VLIF-investeringssteun in de vorm van

kapitaalpremies worden toegekend. In 2020 werd hiervoor respectievelijk 563.581 euro en 2.656.808 euro uitbetaald.

Naast de klassieke VLIF-steun (aan investeringen en overnames) zijn er nog 3 andere VLIF-maatregelen. In 2020 werd hiervoor 512.871 euro innovatiesteun en 4398 euro voor niet-productieve investeringen uitbetaald. Er was geen steun voor de ontwikkeling van kleine ondernemingen in 2020.

Voor analyses (cfr. openbare interventie) kwamen daarenboven nog 1.767 euro kosten ten laste van de VLIF-begroting 2020.

1.2 MACHTIGING

Bij begrotingsartikel KB0-1KDB5BW-IS werd het VLIF gemachtigd om een bedrag van 58.554.000 euro vast te leggen in 2020.
Met een vastlegging wordt de Vlaamse cofinanciering van de steun budgettair vastgelegd in het jaar waarin de steun wordt toegekend of geselecteerd voor steun, ook al volgt de (gespreide) betaling later.
Vervolgens was het nog mogelijk om 525.047 euro extra vast te leggen op basis van de eigen ontvangsten 2019. Hiervan werd uiteindelijk 525.042 euro gerealiseerd.

In totaal kon er dus 59.079.047 euro worden vastgelegd, waarvan 59.079.037 euro effectief werd aangewend, uitsluitend in de vorm van kapitaalpremies (zie tabel 3 hieronder).

Tabel 3. Vlaamse vastgelegde steun (= nieuwe verbintenissen)

Steunmaatregel	Totaal vastgelegde steun (euro)
Producenten: overnamesteun	3.570.000
Producenten: investeringssteun	47.726.779
Producenten: investeringssteun 'klimaat'-middelen	0
Producenten: investeringssteun met middelen uit eigen ontvangsten 2019	525.042
VLIF-waarborg	168.301
Agrovoeding	2.000.000
Omkaderingssteun	3.000.000
Innovatie	2.082.750
Niet-productieve investeringen	4.398
Labokosten	1.767
Totaal	59.073.037

2 TOEGEKENDE VLIF-STEUN

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd op verrichtingsniveau. Een steunaanvraag kan betrekking hebben op meerdere verrichtingen die niet noodzakelijk gezamenlijk behandeld worden of een gunstige beslissing krijgen.

2.1 INVESTERINGSSTEUN AAN LAND- EN TUINBOUWERS

Er werd in 2020 in totaal over 5.429 geselecteerde investeringen een beslissing genomen. Merk op dat in een aantal VLIF-dossiers er meerdere beslissingen kunnen zijn, al dan niet in hetzelfde jaar, omdat bijvoorbeeld een voorwaarde vervuld was die leidde tot een gunstige beslissing in het dossier. In het activiteitenverslag wordt enkel de eerste beslissing behandeld.
De volgende beslissingen werden genomen:

- 82,2% van de investeringen kreeg een gunstige beslissing. De toegekende steun wordt effectief uitbetaald binnen de twee maanden na de beslissing, tenzij de investering aangeduid werd voor een extra controle ter plaatse (5%-controle). Bij beslissingen op het einde van het jaar kan dit mogelijk toch langer duren omdat het VLIF pas uitbetalingen kan uitvoeren nadat het Budgettair Implementatieplan (BIP) werd goedgekeurd. Dat gebeurt in de eerste maanden van elk nieuw jaar.
- 9% van de investeringen kreeg een gunstige beslissing met voorwaarden. Deze beslissing wordt gegeven als de voorwaarde later in de tijd nagenoeg zeker vervuld zal kunnen worden, bv. zodra een bepaald extern document aantoont dat aan de inkomensvoorwaarde voldaan is. De betaling gebeurt dan zodra de voorwaarde vervuld is.
- 1,4% kreeg een ongunstige beslissing, maar vatbaar voor herziening. Dit zijn dossiers waar nog een belangrijke VLIF-voorwaarde vervuld moet worden, maar waar de kans eerder klein is dat het nog kan gebeuren. Deze investeringen kunnen dus in principe nog een gunstige beslissing krijgen (tweede beslissing).
- 7,4% kreeg een ongunstige beslissing, niet vatbaar voor herziening. Die dossiers voldeden niet aan de VLIF-regelgeving.

Verder in het overzicht worden onder goedgekeurde investeringen die investeringen verstaan die als beslissing 'gunstig' of 'gunstig met voorwaarden' kregen. Samen zijn dit 4.953 goedgekeurde investeringen.

2.1.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie

Tabel 4. Overzicht toegekende en subsidiabele steun per provincie

Provincie	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
Antwerpen	1.115	32.077.368	8.139.771
Limburg	315	12.405.094	3.062.098
Oost-Vlaanderen	1.058	24.454.442	6.073.405
Vlaams-Brabant	237	7.985.041	2.004.250
West-Vlaanderen	2.228	46.963.887	11.771.080
Totaal	4.953	123.885.833	31.050.604

Uit tabel 4 is af te leiden dat het hoogste percentage, 38%, van de toegekende steun bestemd is voor landbouwbedrijven in de provincie West-Vlaanderen. Op de tweede plaats volgt de provincie Antwerpen met 26%. Qua aantal goedgekeurde investeringen is West-Vlaanderen eveneens koploper met 45% van het totale aantal.

2.1.2 Overzicht van de toegekende VLIF-steun per doelstelling

Tabel 5. Subsidiabele kosten per doelstelling zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw

Maatregel	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
15% aankoop meerjarig plantgoed	9	197.468	29.620
15% onroerend structuurverbetering	866	23.105.187	3.465.778
15% onroerend wettelijke normen mestopslag	131	4.397.586	659.638
15% roerend minimale verduurzaming	327	13.067.407	1.960.111
30% aanplant van beloftevolle fruitvariëteiten	13	300.617	90.185
30% afval en voedselverlies	21	1.285.950	385.785
30% arbeidskwaliteit en -veiligheid	167	3.058.083	917.425
30% automatisatie	548	13.597.740	4.079.322
30% biodiversiteit	59	3.232.491	969.747
30% biologische landbouw	11	2.018.074	605.422
30% bodemkwaliteit	155	2.357.452	707.236
30% bovenwettelijk dierenwelzijn	416	5.297.368	1.589.210
30% emissies ammoniak fijn stof NOX	492	12.932.329	3.879.699
30% hernieuwbare energie: materieel en installaties	26	597.310	179.193
30% precisielandbouw	184	1.965.341	589.602
30% primaire energiebesparing	964	24.432.159	7.329.648
30% ruimtelijke kwaliteit	60	496.091	148.827
30% verwerking en verkoop hoeveproducten	53	2.622.057	786.617
30% voedselveiligheid	23	162.603	48.781
30% waterkwaliteit en -kwantiteit	425	8.670.000	2.601.000
30% windenergie en zonneboiler	3	92.520	27.756
Totaal	4.953	123.885.833	31.050.604

Het hoogste percentage van de toegekende steun, 24%, is bestemd voor investeringen in primaire energiebesparing, gevolgd door investeringen voor automatisatie met 13%.
De 30%-investering voor emissies ammoniak fijn stof NOX vervolledigt de top 3 met 12%, op de voet gevolgd door de 15%-investering onroerend structuurverbetering met 11%.

80% van de toegekende steun is bestemd voor de 30%-investeringscodes.

Tabel 6. Subsidiabele kosten per Europese doelstelling

Doelstelling	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
2A	3.636	90.222.129	20.951.492
5B	965	22.392.010	6.717.603
5D	352	11.271.693	3.381.508
Totaal	4.953	123.885.833	31.050.604

De VLIF-steun voor land- en tuinbouwbedrijven is bij Europa aangemeld onder de volgende drie prioriteiten:
2A) De economische prestaties van alle landbouwbedrijven verbeteren en de herstructurering en modernisering van landbouwbedrijven faciliteren, met name met het doel de marktdeelname en -gerichtheid en de landbouwdiversificatie te vergroten.
5B) Een efficiënter energiegebruik in de landbouw- en de voedselverwerkingssector bevorderen.
5D) De uitstoot van broeikasgassen en ammoniak door de landbouw verminderen.

De meeste VLIF-steun (67%) is bestemd voor prioriteit 2A.
Belangrijk om op te merken is dat er ook heel wat 30%-investeringen opgenomen zijn onder deze prioriteit 2A met een duidelijke milieucomponent of een component in sociale duurzaamheid. Het gaat dan onder meer om investeringen in waterkwaliteit- en kwantiteit, bodemkwaliteit, precisielandbouw, biodiversiteit, afval- en voedselverlies, biologische landbouw, bovenwettelijk dierenwelzijn en ruimtelijke kwaliteit.

Tabel 7. Overzicht van de toegekende VLIF-steun per hoofdsector

Sector	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
Akkerbouw	132	4.925.624	1.247.297
Boomkwekerij en sierteelt open lucht	90	2.004.977	495.878
Gemengd gewassen-veeteelt	273	7.475.099	1.818.404
Gemengd rundvee	118	1.486.593	328.824
Gemengde bedrijven veeteelt	399	6.631.354	1.547.806
Glasgroenten of sierteelt onder glas	250	11.651.893	3.050.496
Groenten open lucht of fruit	129	6.807.525	1.833.359
Intensieve veehouderij	921	28.771.798	7.506.671
Melkvee	1.746	32.543.620	8.001.358
Niet-geclassificeerd	16	334.025	74.630
Overige gewassen gemengd	45	2.161.496	567.736
Overige graasdieren	78	2.670.859	583.866
Overige tuinbouw	35	902.553	210.428
Vleesvee	161	4.610.725	1.100.258
Onbekend	560	10.907.693	2.683.593
Totaal	4.953	123.885.833	31.050.604

Het grootste deel van de toegekende steun was bestemd voor melkveebedrijven (25,8%), gevolgd door steun voor intensieve veehouderij met 24,2% en steun voor glasgroenten of sierteelt onder glas met 9,8%.

Voor dit activiteitenverslag werd gebruik gemaakt van de 'berekende' bedrijfstypen zoals sinds 2017 opgenomen in de identificatiedatabank van het Departement Landbouw en Visserij. Elk bedrijf krijgt een bedrijfstype toegekend op basis van de berekende omzet per bedrijfstak op dat landbouwbedrijf. Het aandeel van de omzet van elke bedrijfstak in de totale omzet van het landbouwbedrijf is bepalend voor het bedrijfstype. Over deze toekenningsregels werden op Europees niveau afspraken gemaakt en wordt de eveneens afgesproken Europese nomenclatuur van bedrijfstypen gevolgd. De omzet per individueel landbouwbedrijf per bedrijfstak wordt ingeschat door de standaardopbrengsten per teelt en per diersoort, die berekend worden op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN), te linken met de individuele per bedrijf beschikbare areaalgegevens uit de verzamelaanvraag, en de diergegevens die beschikbaar zijn bij de Mestbank en Sanitel.

Voor 560 investeringen is geen bedrijfstype bekend. Dit komt voornamelijk doordat het over nieuw opgerichte bedrijven gaat waarvan nog niet voldoende gegevens beschikbaar zijn om het bedrijfstype te kunnen berekenen, of omdat het begunstigden betreft zoals machineringen waarvan geen bedrijfstype bepaald kan worden.

Tabel 8. Overzicht van de toegekende VLIF-steun per deelsector

Deelsector	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
Akkerbouwgroenten	2	20.000	6.000
Andere bedrijven combo gewassen	6	489.164	97.124
Bloemen en sierplanten in open lucht	10	477.743	127.911
Bloemen en sierplanten onder glas	50	2.282.192	484.186
Boomkwekerij	80	1.527.234	367.966
Champignonbedrijven	12	460.494	109.084
Combo akker- en tuinbouw	22	612.195	183.659
Combo akkerbouw en blijvende teelten	13	1.002.857	269.769
Combo akkerbouw en graasdieren	44	726.605	189.577
Combo akkerbouw en melkvee	22	339.930	95.279
Combo akkerbouw en veredeling	51	2.036.281	491.091
Combo akkerbouwgewassen	75	2.809.971	737.913
Combo graasdieren en akkerbouw	20	721.348	179.416
Combo legkippen en slachtpluimvee	7	158.350	47.505
Combo melkvee en akkerbouw	41	761.347	182.479
Combo tuinbouw en blijvende teelten	4	57.281	17.184
Combo varkensfokkerij en -mesterij	265	8.582.076	2.206.822
Combo veredeling met diverse productie	107	3.410.760	959.327
Diverse graasdieren	11	504.641	110.226
Diverse tuinbouwteelten	23	442.059	101.344
Fokvarkens	71	2.413.578	702.643
Fruit - geen citrus, tropisch en noten	80	4.398.231	1.222.168
Geiten	67	2.166.218	473.640
Gemengd - gewassen en veeteelt	95	2.889.588	680.562
Gespecialiseerde mestvarkensbedrijven	158	4.112.945	987.403
Glasgroenten	200	9.369.701	2.566.310
Granen, olie- en eiwitgewas, hakvruchten	40	1.819.024	421.716
Groenten in open lucht	49	2.409.293	611.191
Hakvruchten	15	276.629	81.669
Legkippen	83	4.013.113	1.068.467
Melkvee	1.746	32.543.620	8.001.358
Niet-geclassificeerd	16	334.025	74.630
Runderjong- en mestvee	161	4.610.725	1.100.258
Rundvee: combo melk, jong- en mestvee	118	1.486.593	328.824
Slachtpluimvee	230	6.080.977	1.534.505
Veeteeltcombo; veredeling en graasvee	32	627.938	147.796
Veeteeltcombo; veredeling en melkvee	147	2.368.620	546.598

Deelsector	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
Veeteeltcombo; vnl. graasdieren	44	430.278	96.734
Veeteeltcombo; vnl. melkvee	176	3.204.519	756.678
Onbekend	560	10.907.693	2.683.593
Totaal	4.953	123.885.833	31.050.604

Het grootste deel van de toegekende steun was bestemd voor melkveebedrijven (25,8%), gevolgd door glasgroenten (8,3%), varkensfokkerij/mesterij (7,1%) en slachtpluimvee (4,9%).

2.2 OVERNAMESTEUN

Er zijn in 2020 in totaal 135 dossiers behandeld. Zoals al eerder vermeld, kunnen er in een aantal VLIF-dossiers meerdere beslissingen zijn, al dan niet in hetzelfde jaar.
In het activiteitenverslag wordt enkel de eerste beslissing behandeld.
De volgende beslissingen werden genomen:

- 64,4% van de investeringen kreeg een gunstige beslissing met inkomensvoorwaarden. Dit betekent dat de eerste twee van de vijf schijven maar met een tussenperiode van zes maanden uitbetaald kunnen worden. De derde en volgende schijven kunnen pas uitbetaald worden als de jonge landbouwer heeft aangetoond dat hij ook aan de inkomensvoorwaarden kan voldoen. Na de gunstige beslissing wordt de eerste schijf uitbetaald binnen de twee maanden na die beslissing, tenzij de investering aangeduid werd voor een extra controle ter plaatse (5%-controle).
- 30,4% van de investeringen kreeg een gunstige beslissing met voorwaarden. De beslissing 'gunstig met voorwaarden' wordt gegeven als het bijna zeker is dat de voorwaarden later vervuld zullen kunnen worden. De betaling van de eerste schijf wordt uitgevoerd zodra de voorwaarden vervuld zijn, eventueel met uitzondering van de inkomensvoorwaarden.
- 1,5% kreeg een ongunstige beslissing, maar vatbaar voor herziening. Dit zijn dossiers waar nog een belangrijke VLIF-voorwaarde moet worden vervuld, maar waar de kans eerder klein is dat dit nog lukt. Deze investeringen kunnen dus in principe nog een gunstige beslissing krijgen (tweede beslissing).
- 3,7% kreeg een ongunstige beslissing. Deze dossiers kunnen niet voldoen aan één of meerdere VLIF-voorwaarden of de jonge landbouwer is hiertoe niet bereid.

Verder in het overzicht worden onder goedgekeurde investeringen die investeringen verstaan die als beslissing 'gunstig' of 'gunstig met (inkomens)voorwaarden' kregen. Samen zijn dit 128 goedgekeurde investeringen.

2.2.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie

Tabel 9. Overzicht per provincie

Provincie	Aantal goedgekeurde aanvragen	Toegekende steun (euro)
Antwerpen	27	1.440.000
Limburg	7	430.000
Oost-Vlaanderen	22	1.120.000
Vlaams-Brabant	7	385.000
West-Vlaanderen	65	3.245.000
Totaal	128	6.620.000

2.2.2 Overzicht toegekende VLIF-steun per steunbedrag

Tabel 10. Overzicht per steunbedrag

Steunbedrag	Aantal goedgekeurde aanvragen	Toegekende steun (euro)
40.000	57	2.280.000
55.000	42	2.310.000
70.000	29	2.030.000
Totaal	128	6.620.000

De toegekende steun wordt berekend op basis van het bruto-bedrijfsresultaat van het overgenomen bedrijf. In 34,4% van de goedgekeurde dossiers was dit 40.000 euro, in 34,9% was dit 55.000 euro en in 30,7% was dit 70.000 euro.

2.3 STEUN AAN DE AGROVOEDINGSSECTOR

In 2020 werden 7 aanvragen behandeld. Over alle 7 de aanvragen werd gunstig beslist en er werd een totaal steunbedrag van 1.127.162 euro toegekend.

2.4 STEUN AAN DE OMKADERINGSSECTOR

In 2020 werd een totaal steunbedrag van 2.656.808 euro uitbetaald voor 20 dossiers, waarvan drie saldi voor afgeronde projecten.

2.5 PROJECTSTEUN VOOR INNOVATIES IN DE LANDBOUW

In 2020 werden 8 aanvragen behandeld. Alle aanvragen werden gunstig beslist en er werd een totaal steunbedrag van 1.025.741 euro toegekend.

2.6 STEUN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN

In 2020 werden 9 aanvragen behandeld. Over 6 aanvragen werd gunstig beslist en er werd een totaal steunbedrag van 8.796 euro toegekend.

2.7 STEUN AAN DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN

In 2020 werden geen aanvragen behandeld.

2.8 STEUN AAN LAND- EN TUINBOUWERS VOOR AANVRAGEN INGEDIEND VOOR 1 JANUARI 2015

De afhandeling van verrichtingen voor aanvragen die ingediend werden vóór 2015 loopt stilaan op zijn einde.
In 2020 kregen nog 9 verrichtingen, die aangevraagd werden door land- en tuinbouwers, een gunstige beslissing. De totaal toegekende steun hiervoor bedroeg 189.564 euro.

3 VLIF-STEUN IN 2020: REGELGEVING EN PROCEDURE

3.1 DE VLIF-MAATREGELEN IN DE PDPO III-PERIODE

Voor de periode 2015-2020 is het derde Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III) goedgekeurd door de Europese Commissie. Deze goedkeuring is essentieel, omdat de VLIF-maatregelen mee worden gefinancierd met Europese middelen uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). De VLIF-waarborg en steun aan de omkaderingssector zijn Vlaamse maatregelen zonder medefinanciering van Europa, en werden bijgevolg niet opgenomen in PDPO III.

Land- en tuinbouwers kunnen op elk ogenblik een steunaanvraag indienen voor de volgende VLIF-maatregelen:

- Opstartsteun voor de jonge landbouwer
- Investeringssteun op het land- en tuinbouwbedrijf
- VLIF-waarborg voor investeringen en overnames in de landbouw
- Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf
- Steun voor de ontwikkeling van een kleine landbouwonderneming

Voor de land- en tuinbouwsector werden via een oproep de volgende maatregelen behouden:

- Steun voor verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten aan de agrovoedingsindustrie
- Projectsteun voor innovaties in de landbouw
- Steun aan de omkaderingssector

Een beschrijving van de VLIF-maatregelen volgt verder in dit hoofdstuk. Meer informatie over voorwaarden en procedures is te vinden op de VLIF-webpagina's

3.2 VLIF-STEUNAANVRAGEN

Sinds 5 januari 2015 verlopen de VLIF-steunaanvragen uitsluitend via het e-loket voor Landbouw en Visserij.
Voor investeringssteun duren de indienperiodes in de regel maximaal drie maanden. In 2020 waren er de volgende indienperiodes:

- Blok 1 van 1 januari tot 31 maart
- Blok 2 van 1 april tot 30 juni
- Blok 3 van 1 juli tot 30 september
- Blok 4 van 1 oktober tot 17 december

Voor opstartsteun duren de indienperiodes maximaal één maand. In de regel starten ze telkens de eerste dag van de maand en worden ze de laatste dag van de maand afgesloten. Uitzondering hierop was de afsluitingsdatum op 17 december.

Voor VLIF-steun voor niet-productieve investeringen duren de indienperiodes in de regel maximaal drie maanden. In 2020 waren er de volgende indienperiodes:

- Blok 1 van 1 januari tot 29 februari
- Blok 2 van 1 maart tot 31 mei
- Blok 3 van 1 juni tot 31 augustus

- Blok 4 van 1 september tot 30 november
- Blok 5 van 1 december tot 28 februari 2021

Voor VLIF-steun voor de ontwikkeling van een kleine landbouwonderneming duren de indienperiodes in de regel maximaal drie maanden. In 2020 waren hiervoor volgende indienperiodes:

- Blok 1 van 1 januari tot 31 maart
- Blok 2 van 1 april tot 30 juni
- Blok 3 van 1 juli tot 30 september
- Blok 4 van 1 oktober tot 17 december

Voor VLIF-projectsteun voor innovaties in de landbouw was er in 2020 een aanvraagperiode. Deze liep van 1 maart tot en met 30 april.

Voor VLIF-projectsteun voor agrovoeding was er in 2020 een aanvraagperiode. Deze liep van 18 september tot en met 29 oktober.

3.3 SELECTIE VAN VLIF-STEUNAANVRAGEN

De goedkeuring van de VLIF-steunmaatregelen binnen PDPO III werd door de Europese Commissie afhankelijk gemaakt van de invoering van een selectiesysteem.
In de ELFPO-verordening wordt bepaald dat de selectiecriteria borg moeten staan voor:

- De gelijke behandeling van de aanvragers
- Het beter gebruik van de financiële middelen
- Het uitvoeren van de EU-prioriteiten voor plattelandsontwikkeling

Voor iedere VLIF-maatregel zijn er selectiecriteria uitgewerkt die bijdragen tot de doelmatigheid ervan. Het selectiesysteem voor de investeringssteun werkt als volgt:

- Het totale VLIF-budget voor de gehele PDPO III periode ligt per maatregel vast.
- Een steunaanvraag kan bestaan uit verschillende verrichtingslijnen die elk afzonderlijk een score krijgen op basis van de selectiecriteria. Zo wordt bij de steunaanvraag om een stal te bouwen, de stal opgedeeld in meerdere investeringslijnen.
- Na het afsluiten van een blokperiode worden alle, via het e-loket voor Landbouw en Visserij, ingediende verrichtingslijnen gerangschikt volgens hun score. Bij eenzelfde score bepaalt de leeftijd van de aanvrager-landbouwer de volgorde. De jongste landbouwer krijgt voorrang. Daarnaast wordt, rekening houdend met de wettelijk bepaalde normbedragen, het subsidie-equivalent berekend.
- Ook wordt gecontroleerd of de berekende subsidie-equivalenten binnen een steunaanvraag voldoende hoog zijn conform de wettelijk bepaalde minimaal subsidiabele investeringskosten.
- Tot slot wordt het vooraf bepaald beschikbare budget vergeleken met de som van de ingediende subsidie-equivalenten:
    - Indien de som van de aangemelde subsidie-equivalenten binnen een blokperiode hoger is dan het vooraf vastgelegd budget, komen de verrichtingen met de laagste scores niet in aanmerking voor VLIF-steun
    - Indien de som van de aangemelde subsidie-equivalenten binnen een blokperiode lager is dan het vooraf vastgelegd budget, wordt het beschikbaar budget gereduceerd tot 98% van de som van de aangemelde subsidie-equivalenten.

De scores zijn bepaald op basis van onderzoek over de effecten van de investeringen. Objectieve criteria vermijden dat verrichtingen of sectoren kunstmatig bevoordeeld worden.

3.4 KORTE BESCHRIJVING VAN DE VLIF-MAATREGELEN

3.4.1 Opstartsteun aan de jonge landbouwer

Opstartsteun heeft tot doel een jonge landbouwer te ondersteunen wanneer hij zich voor het eerst vestigt als bedrijfsleider op een bestaand land- of tuinbouwbedrijf.
De doelmatigheidsscore bestaat uit vier scores die de eerste vestiging beoordelen op volgende criteria:

- Het aandeel dat de landbouwer die zich voor het eerst vestigt als bedrijfshoofd heeft in het geheel van het landbouwbedrijf.
- De mate waarin de verrichting samengaat met een aantoonbare generatiewissel.

3.4.2 Steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf

Het VLIF verleent steun aan investeringen op land- en tuinbouwbedrijven die bijdragen tot:

- Het verhogen van de weerbaarheid
- Het efficiënter energiegebruik
- Het reduceren van uitstoot van broeikasgassen en ammoniak en het verbeteren van de luchtkwaliteit

De doelmatigheidsscore van elke investeringslijn wordt samengesteld uit vijf scores die een investering beoordelen. Volgende criteria bepalen de bijdrage aan de verduurzaming van de landbouwsector:

1. het economisch criterium, ofwel de 'profit'-score. Dit is de mate waarin de investering innovatief is, bijdraagt tot de creatie van toegevoegde waarde, een verbeterd inkomen of een verbeterde concurrentiepositie.
2. het ecologisch criterium, ofwel de 'planet'-score. Dit is de mate waarin de investering gericht is op een verminderd of rationeler gebruik van energie, water, meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, een verbetering van het klimaat, een verhoogde biodiversiteit, de reductie van afval en voedselverlies en de voorkoming van erosie.
3. het sociaal criterium, of de 'people'-score. Dit is de mate waarin de investering bijdraagt tot de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, het imago en het maatschappelijk draagvlak van de sector, de arbeidsrationalisatie en -veiligheid en de voedselveiligheid.

De hierboven vermelde scores krijgen elk eenzelfde gewicht en bepalen de steunintensiteit. Investeringen die sterk bijdragen aan de verduurzaming van de land- en tuinbouwsector komen in aanmerking voor 30% of 40% steun. Investeringen die minder bijdragen aan de verduurzaming komen in aanmerking voor 15% steun.

Het vierde criterium is een score op 'good governance'. De mate waarin er een 'dead weight' is, namelijk de kans dat de investering ook zonder subsidie zou worden uitgevoerd, omdat er bijvoorbeeld een korte terugverdientijd is van de investering.

Het vijfde criterium, de leeftijd van de aanvrager, is het enige criterium dat gekoppeld is aan de aanvrager en niet aan de investeringslijn. De leeftijd van de bedrijfsleider of de leeftijd van de jongste landbouwer binnen een vennootschap of maatschap geeft de jongere landbouwers een selectief voordeel. Die werkwijze past bij de Europese doelstelling om de verjonging in de landbouwsector te bevorderen.

3.4.3 VLIF-waarborg voor de investeringen en de overname in de landbouw

De VLIF-waarborg heeft als doel de land- en tuinbouwer makkelijker toegang te geven tot krediet. De kredieten die in aanmerking komen voor waarborg moeten bij een door het VLIF erkende kredietinstelling aangegaan worden. Daarnaast waarborgt het VLIF het kredietgedeelte dat wordt gebruikt om subsidiabele investeringen uit te voeren. De te waarborgen verrichting hoeft niet geselecteerd te worden voor subsidie om in aanmerking te komen voor VLIF-waarborg.

De waarborg is een aanvulling op de gestelde zekerheden van de land- of tuinbouwer. Daarnaast moet deze ook voldoen aan de VLIF-voorwaarden voor investeringssteun of opstartsteun.

3.4.4 Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf

Een landbouwer leeft en werkt in de open ruimte en maakt hierbij gebruik van de aanwezige elementen zoals bodem en water. Hij of zij kan ervoor kiezen om investeringen te doen die bijdragen tot een verbeterde biodiversiteit, landschaps-, bodem- of waterkwaliteit … Het gaat vooral om investeringen rond natuur- en landschapsbeheer die van de landbouwer wel inspanningen vergen, maar die op geen enkele manier inkomsten opleveren. Ook investeringen rond erosiebestrijding en waterbeheer komen in aanmerking: daarvan plukken niet zozeer de individuele landbouwers, maar eerder de buurtbewoners, de maatschappij of het ecosysteem de vruchten. Om landbouwers aan te moedigen toch de stap te zetten, kunnen zij hiervoor steun genieten.

De doelmatigheidsscore is de resultante van drie scores. Die volgen uit een beoordeling van de mate waarin de investering bijdraagt aan de volgende criteria:

1. de realisatie van de doelstellingen op het gebied van biodiversiteit en de mate waarin de investering van landschappelijke waarde is
2. een verbetering van het waterbeheer
3. een verbetering van het bodembeheer

3.4.5 Steun voor de ontwikkeling van kleine landbouwondernemingen

Aanvullend op de maatregel 'Opstartsteun voor jonge landbouwers' wil Vlaanderen ook kleine landbouwbedrijven die zich verder willen ontwikkelen, ondersteunen. Voor bepaalde types van bedrijven en subsectoren zijn de voorwaarden om de opstartsteun of investeringssteun te kunnen genieten niet haalbaar. Dikwijls gaat het om bedrijven die nieuwe teelten of alternatieve vormen van productiemethodes en commercialisatiestructuren ontwikkelen.
De doelmatigheidsscore bestaat uit vier scores die de omschakeling beoordelen op basis van de volgende criteria:

1. de mate waarin het uitvoeren van de verrichting of investering bepaald wordt door het verkrijgen van steun, rekening houdend met de terugverdientijd
2. de mate waarin de verrichting of investering gericht is op de ontwikkeling van zeldzame, nieuwe of weinig beoefende landbouwactiviteiten, alternatieve commercialisatiemethodes en de verbetering van het imago en het maatschappelijke draagvlak van de sector
3. de mate waarin de verrichting of investering gericht is op de ontwikkeling van milieuvriendelijke productietechnieken
4. de leeftijd, waarbij de jonge landbouwer een voordeel heeft tegenover de gevestigde landbouwer. Een jonge landbouwer is een landbouwer (natuurlijke persoon) die jonger is dan veertig jaar op het tijdstip van de steunaanvraag.

3.4.6 Projectsteun voor innovaties in de landbouw

Deze maatregel stimuleert pure innovatie en vernieuwing op het land- en tuinbouwbedrijf en vormt een aanvulling op de maatregel 'Steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf'. Via deze projectsteun wil het VLIF innovatieve ideeën en concepten op het vlak van productie, verwerking en afzet van landbouwproducten realiseren.
Door deze maatregel zijn innovatieve investeringstypes subsidiabel die nog niet zijn opgenomen op de limitatieve lijst van subsidiabele investeringen. Daarnaast kan er ook steun gevraagd worden voor investeringstypes die al opgenomen zijn op de VLIF-lijst, maar die tegelijk een duidelijk aantoonbare innovatie inhouden. Innovaties in een eindfase van de ontwikkeling en die uitgetest worden in praktijkomstandigheden op land- en tuinbouwbedrijven zijn eveneens subsidiabel via deze maatregel.
Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via de publicatie van een ministerieel besluit. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe bepaald om de maatregel open te stellen.
De selectiecriteria zijn::

1. de mate van innovatie
2. de mate van economische, sociale of ecologische impact
3. de mate waarin het project concreet, realistisch en uitvoerbaar is
4. de mate waarin de investering aansluit bij een samenwerking in de keten of keten overschrijdend is.

De scores worden toegekend door een beoordelingscollege bestaande uit experten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij.

3.4.7 Steun aan de agrovoedingsindustrie voor de afzet van land- en tuinbouwproducten

Investeringen in de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten komen in aanmerking voor VLIF-steun op voorwaarde dat ze een directe en positieve impact hebben op de aangeleverde land- en tuinbouwproducten. In hoofdzaak hebben de subsidiabele investeringen betrekking op de eerste fase van het verwerkings- en vermarktingsproces en op de kwaliteit van de land- en tuinbouwproducten. Het gaat dan bijvoorbeeld om transport en aanlevering, classificatie en kwaliteitscontrole en voorbereiding van het verwerkingsproces.
Het doel van deze maatregel is enerzijds de kwaliteit, de voedselveiligheid en de toegevoegde waarde van land- en tuinbouwproducten te verhogen, en anderzijds de synergie tussen de landbouwsector en de verwerking/afzet te versterken.
Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via de publicatie van een ministerieel besluit. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe bepaald om de maatregel open te stellen.

3.4.8 Steun aan de omkaderingssector

Voor iedere Vlaamse teler is de ondersteuning van een innovatief en goed uitgerust praktijkcentrum van groot belang. De omkaderingssector biedt immers antwoorden op de actuele uitdagingen met betrekking tot productiemethodes waarmee de land- en tuinbouwsector geconfronteerd wordt. Dit gebeurt door het onderzoek toe te spitsen op de nieuwe evoluties. De omkaderingssector omvat hoofdzakelijk proeftuinen en -centra, zowel uit de plantaardige als de dierlijke sector, die een dienstverlenende bijdrage leveren aan de

ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector en/of de begeleiding van activiteiten op land- en tuinbouwbedrijven.
Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via de publicatie van een oproep. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe bepaald om de maatregel open te stellen.

3.5 WIJZIGINGEN AAN DE REGELGEVING

3.5.1 Ministerieel besluit van 20 februari 2020 betreffende de tegemoetkoming door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds aan pluimveebedrijven met liduiditeitsproblemen

Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 13 maart 2020. Hierdoor trad, specifiek voor pluimveebedrijven, de tijdelijke waarborgregeling op overbruggingskredieten in werking. Deze waarborg kon worden verleend voor kredieten met het oog op de verhoging van werkingsmiddelen, die operationele kosten financieren.

3.5.2 Ministerieel besluit van 1 april 2020 betreffende de tegemoetkoming door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds aan land- en tuinbouwers met liduiditeitsproblemen ten gevolge van de uitbraak van COVID-19

Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 8 april 2020. Hierdoor trad voor alle land- en tuinbouwbedrijven de tijdelijke waarborgregeling op overbruggingskredieten in werking. Deze waarborg kon worden verleend voor kredieten met het oog op de verhoging van werkingsmiddelen, die operationele kosten financieren.

3.5.3 Ministerieel besluit van 15 december 2020 betreffende de tegemoetkoming door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds aan land- en tuinbouwers met liduiditeitsproblemen ten gevolge van de huidige slechte conjunctuur in de land- en tuinbouw

Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 22 december 2020. Hierdoor trad voor alle land- en tuinbouwbedrijven de tijdelijke waarborgregeling op overbruggingskredieten in werking. Deze waarborg kon worden verleend voor kredieten met het oog op de verhoging van werkingsmiddelen, die operationele kosten financieren.

4 INGEDIENDE VLIF-STEUNAANVRAGEN

4.1 AANVRAGEN VOOR INVESTERINGSSTEUN DOOR LAND- EN TUINBOUWERS

4.1.1 Toelichting bij de opbouw van de tabellen en betekenis van de kolomvariabelen

Er worden per alinea telkens twee tabellen getoond. De eerste tabel bevat gegevens over de aanvragen, de tweede tabel over de selectie.

De eerste kolomvariabele is het aantal ingediende investeringstypes (eerste tabel) en het aantal geselecteerde investeringstypes (tweede tabel). De tweede kolomvariabele is het aantal aanvragen (eerste tabel) en het aantal geselecteerde aanvragen (tweede tabel). Een steunaanvraag bevat één of meer investeringslijnen. De derde kolomvariabele geeft de investeringskosten weer voor alle aangevraagde investeringstypes (eerste tabel) en voor de geselecteerde investeringstypes (tweede tabel). De investeringskosten zijn de kosten van de investering exclusief btw zoals door de aanvrager opgegeven werd. Tijdens het invullen van de steunaanvraag op het e-loket kan de aanvrager het voorgestelde investeringsbedrag aanvaarden, ofwel een offertebedrag opgeven. De vierde kolomvariabele behandelt de subsidiabele investeringskosten van alle aangevraagde investeringstypes (eerste tabel) en van de geselecteerde investeringstypes (tweede tabel). De subsidiabele investeringskosten worden berekend door op de aangevraagde investeringskosten normbedragen toe te passen. Het is op dit bedrag dat, afhankelijk van het investeringstype, de subsidie aan 15%, 30% of 40% berekend wordt. Dit is de vijfde kolomvariabele. In de eerste tabel wordt dit de gevraagde subsidie genoemd, in de tweede tabel het selectiebedrag, namelijk de gevraagde subsidie voor alle geselecteerde investeringstypes. Dit bedrag is de maximaal mogelijke toegekende steun. De effectief toegekende steun wordt berekend tijdens de dossierbehandeling, door de gerealiseerde projecten en de gerealiseerde losse investeringen rechtstreeks in rekening te brengen met de aangevraagde projecten en de losse investeringen.

Alle bedragen zijn in euro uitgedrukt.

In de tabellen werd de herkansing niet in rekening gebracht. Dat betekent dat alle aanvragen opgenomen werden, ook al werden deze in de volgende blokperiode herkanst.

4.1.2 Algemeen

Tabel 11. Ingediende steunaanvragen

Blokperiode	Aantal ingediende investeringen	Aantal aanvragen	Investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Blok 1	5.017	931	175.581.194	170.945.517	37.667.155
Blok 2	4.344	791	165.992.376	162.246.265	35.915.878
Blok 3	3.653	685	154.728.461	150.550.743	33.827.045
Blok 4	4.037	676	204.896.062	199.347.296	43.848.549
Totaal	17.051	3.083	701.198.094	683.089.821	151.258.627

Tabel 12. Geselecteerde steunaanvragen

Blokperiode	Aantal geselecteerde investeringen	Aantal geselecteerde aanvragen	Investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Blok 1	4.514	856	150.942.212	147.115.808	34.314.603
Blok 2	3.849	716	140.301.449	137.145.970	32.336.937
Blok 3	3.517	657	146.481.616	142.454.301	32.783.958
Blok 4	3.853	643	185.058.263	179.718.280	41.144.206
Totaal	15.733	2.872	622.783.539	606.434.360	140.579.705

Uit de tabellen blijkt dat 92% van de investeringstypes geselecteerd werd, en 93% van de aanvragen. 93% van de gevraagde subsidie werd door het toepassen van de selectie geselecteerd. Dit komt overeen met 89% van de subsidiabele investeringskosten.

4.1.3 Provincie

Tabel 13. Ingediende steunaanvragen

Provincie	Aantal ingediende investeringen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Antwerpen	2.993	499	175.331.272	171.239.527	37.835.213
Limburg	1.497	360	65.226.798	62.469.049	14.132.635
Oost-Vlaanderen	3.492	650	122.794.322	118.801.981	26.618.982
Vlaams-Brabant	1.028	246	39.781.608	38.284.947	8.550.337
West-Vlaanderen	8.041	1.328	298.064.094	292.294.317	64.121.459
Totaal	17.051	3.083	701.198.094	683.089.821	151.258.627

Tabel 14. Geselecteerde steunaanvragen

Provincie	Aantal geselecteerde investeringen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	2.826	477	154.626.930	150.834.033	35.048.666
Limburg	1.365	338	57.231.202	54.815.641	13.068.258
Oost-Vlaanderen	3.223	608	110.709.170	107.005.624	25.018.961
Vlaams-Brabant	929	223	35.191.219	33.787.972	7.911.362
West-Vlaanderen	7.390	1.226	265.025.018	259.991.090	59.532.458
Totaal	15.733	2.872	622.783.539	606.434.360	140.579.705

Uit tabel 14 is af te leiden dat 42% van het totale selectiebedrag bestemd is voor landbouwbedrijven in de provincie West-Vlaanderen. Op de tweede plaats volgt de provincie Antwerpen met 25%. Het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie verschilt nauwelijks tussen de provincies en ligt tussen de 92% en 94%.

4.1.4 Hoofdsector

Tabel 15. Ingediende steunaanvragen

Sector	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Akkerbouw	793	41.127.644	40.301.322	8.934.944
Boomkwekerij & sierteelt open lucht	216	7.881.343	7.314.930	1.416.159
Gemengd gewassen-veeteelt	1.003	39.712.082	38.798.931	8.481.419
Gemengd rundvee	902	26.568.420	25.923.465	5.511.424
Gemengde bedrijven veeteelt	1.424	43.943.489	43.046.683	9.259.722
Glasgroenten of sierteelt onder glas	718	64.206.314	62.212.082	13.708.854
Groenten open lucht of fruit	696	41.453.841	40.065.894	9.690.091
Intensieve veehouderij	2.725	110.538.863	108.015.435	24.098.352
Melkvee	4.662	144.962.423	141.437.941	31.397.900
Niet-geclassificeerd	53	1.730.647	1.727.461	394.286
Overige gewassen gemengd	392	20.384.703	19.551.060	4.518.705
Overige graasdieren	126	4.718.919	4.522.134	886.138
Overige tuinbouw	243	9.599.257	9.322.878	1.995.736
Vleesvee	562	19.378.007	18.634.584	3.952.075
Onbekend	2.536	124.992.142	122.215.022	27.012.822
Totaal	17.051	701.198.094	683.089.821	151.258.627

Tabel 16. Geselecteerde steunaanvragen

Sector	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Akkerbouw	718	35.657.473	35.117.936	8.157.436
Boomkwekerij & sierteelt open lucht	187	6.665.860	6.099.447	1.233.836
Gemengd gewassen-veeteelt	919	33.776.484	32.865.262	7.631.305
Gemengd rundvee	815	22.756.586	22.180.601	5.003.003
Gemengde bedrijven veeteelt	1.268	36.832.364	36.187.435	8.296.189
Glasgroenten of sierteelt onder glas	663	54.610.418	52.786.021	12.294.582
Groenten open lucht of fruit	627	38.106.513	36.833.115	9.205.174
Intensieve veehouderij	2.510	98.143.108	96.088.144	22.446.958
Melkvee	4.311	131.626.457	128.395.640	29.806.349
Niet-geclassificeerd	42	1.097.544	1.094.359	299.321

Sector	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Overige gewassen gemengd	363	19.199.153	18.375.947	4.341.538
Overige graasdieren	122	4.633.669	4.437.759	873.482
Overige tuinbouw	225	8.598.320	8.331.093	1.846.969
Vleesvee	508	17.471.941	16.764.452	3.683.391
Onbekend	2.455	113.607.649	110.877.151	25.460.172
Totaal	15.733	622.783.539	606.434.360	140.579.705

Voor dit activiteitenverslag werd gebruik gemaakt van de 'berekende' bedrijfstypen zoals sinds 2017 opgenomen in de identificatiedatabank van het Departement Landbouw en Visserij. Elk bedrijf krijgt een bedrijfstype toegekend op basis van de berekende omzet per bedrijfstak op dat landbouwbedrijf. Het aandeel van de omzet van elke bedrijfstak in de totale omzet van het landbouwbedrijf is bepalend voor het bedrijfstype. Over deze toekenningsregels werden op Europees niveau afspraken gemaakt en wordt de eveneens afgesproken Europese nomenclatuur van bedrijfstypen gevolgd. Om de omzet per individueel landbouwbedrijf per bedrijfstak in te schatten, worden de standaardopbrengsten per teelt en per diersoort, die berekend worden op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN), gelinkt met de individueel per bedrijf beschikbare areaalgegevens uit de verzamelaanvraag, en de diergegevens beschikbaar bij de Mestbank en Sanitel.

Voor ca. 15% van de investeringen is geen bedrijfstype bekend. Dit komt voornamelijk doordat het over nieuw opgerichte bedrijven gaat waarvan nog niet voldoende gegevens beschikbaar zijn om het bedrijfstype te kunnen berekenen, of omdat het over begunstigden gaat waarvan geen bedrijfstype berekend kan worden zoals machineringen.

Het hoogste percentage van het selectiebedrag is bestemd voor de melkveehouderij met 21%, gevolgd door de intensieve veehouderij (varkens en kippen) met 16%.
Het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie is het laagst voor de sector boomkwekerij & sierteelt in open lucht (87%) en het hoogst voor de sectoren gewassen gemengd (96%) en overige graasdieren (99%).

4.1.5 Subsector

Tabel 17. Ingediende steunaanvragen

Sector	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Akkerbouwgroenten	57	4.400.649	4.396.449	929.214
Andere bedrijven combo gewassen	84	3.418.075	3.363.686	724.995
Bloemen en sierplanten in open lucht	11	481.500	481.500	105.375
Bloemen en sierplanten onder glas	240	11.754.790	11.337.256	2.313.687
Boomkwekerij	205	7.399.843	6.833.430	1.310.784
Champignonbedrijven	6	341.440	341.423	74.827
Combo akker- en tuinbouw	206	12.422.369	11.845.845	2.752.877

Sector	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Combo akkerbouw en blijvende teelten	2	36.559	33.500	10.050
Combo akkerbouw en graasdieren	193	8.921.783	8.451.375	1.773.178
Combo akkerbouw en melkvee	150	5.051.706	4.948.221	1.124.025
Combo akkerbouw en veredeling	196	8.257.130	8.166.253	1.734.425
Combo akkerbouwgewassen	470	20.693.110	20.191.738	4.448.518
Combo blijvende teelten	8	34.500	34.500	8.288
Combo graasdieren en akkerbouw	121	3.856.605	3.823.536	903.809
Combo legkippen en slachtpluimvee	2	85.416	85.416	25.625
Combo melkvee en akkerbouw	128	6.335.649	6.314.478	1.481.116
Combo schapen en rundvee	2	45.000	45.000	13.500
Combo tuinbouw en blijvende teelten	48	1.693.100	1.586.918	369.040
Combo van gewassen (vnl. akkerbouw)	52	2.814.600	2.721.111	661.743
Combo varkensfokkerij en -mesterij	1.312	47.864.440	46.190.651	9.942.901
Combo veredeling met diverse productie	152	5.175.695	5.122.755	1.231.306
Diverse graasdieren	33	1.741.905	1.732.250	319.758
Diverse teelten onder glas	13	697.000	697.000	201.750
Diverse tuinbouwteelten	224	8.560.817	8.284.455	1.719.160
Fokvarkens	268	10.991.111	10.755.374	2.491.442
Fruit - citrus, tropisch en noten	45	1.640.274	1.280.289	301.185
Fruit - geen citrus, tropisch en noten	480	33.245.388	32.441.520	8.003.608
Geiten	91	2.932.014	2.744.884	552.880
Gemengd - gewassen en veeteelt	215	7.289.210	7.095.069	1.464.866
Gespecialiseerde mestvarkensbedrijven	428	18.183.570	18.003.520	4.132.958
Glasgroenten	478	52.451.524	50.874.826	11.395.168
Granen, olie- en eiwitgewas, hakvruchten	104	5.030.060	4.886.568	1.097.743
Groenten in open lucht	163	6.533.679	6.309.586	1.377.010
Hakvruchten	162	11.003.825	10.826.567	2.459.469
Legkippen	206	11.935.162	11.787.680	2.709.479
Melkvee	4.662	144.962.423	141.437.941	31.397.900
Niet-geclassificeerd	53	1.730.647	1.727.461	394.286
Runderjong- en mestvee	562	19.378.007	18.634.584	3.952.075
Rundvee: combo melk, jong- en mestvee	902	26.568.420	25.923.465	5.511.424
Slachtpluimvee	357	16.303.470	16.070.039	3.564.641

Sector	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Veeteeltcombo; veredeling en graasvee	44	1.135.550	1.131.983	188.920
Veeteeltcombo; veredeling en melkvee	468	16.273.100	15.711.711	3.433.987
Veeteeltcombo; vnl. graasdieren	112	2.959.125	2.889.084	598.787
Veeteeltcombo; vnl. melkvee	800	23.575.714	23.313.905	5.038.028
Onbekend	2.536	124.992.142	122.215.022	27.012.822
Totaal	17.051	701.198.094	683.089.821	151.258.627

Tabel 18. Geselecteerde steunaanvragen

Sector	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Akkerbouwgroenten	54	4.003.913	3.999.713	869.704
Andere bedrijven combo gewassen	82	3.333.525	3.279.136	712.312
Bloemen en sierplanten in open lucht	11	481.500	481.500	105.375
Bloemen en sierplanten onder glas	228	11.220.513	10.807.290	2.233.828
Boomkwekerij	176	6.184.360	5.617.947	1.128.461
Champignonbedrijven	6	341.440	341.423	74.827
Combo akker- en tuinbouw	193	11.947.369	11.374.282	2.681.242
Combo akkerbouw en blijvende teelten	2	36.559	33.500	10.050
Combo akkerbouw en graasdieren	171	6.796.285	6.325.878	1.454.353
Combo akkerbouw en melkvee	141	4.565.806	4.462.521	1.057.380
Combo akkerbouw en veredeling	175	7.144.541	7.053.664	1.570.325
Combo akkerbouwgewassen	421	17.402.788	17.105.600	3.985.597
Combo blijvende teelten	5	28.250	28.250	7.350
Combo graasdieren en akkerbouw	108	3.371.355	3.338.286	831.022
Combo legkippen en slachtpluimvee	2	85.416	85.416	25.625
Combo melkvee en akkerbouw	122	5.141.176	5.120.420	1.332.946
Combo schapen en rundvee	2	45.000	45.000	13.500
Combo tuinbouw en blijvende teelten	46	1.613.100	1.513.918	358.090
Combo van gewassen (vnl. akkerbouw)	40	2.268.600	2.175.111	579.843
Combo varkensfokkerij en -mesterij	1.190	41.821.590	40.459.762	9.194.419

Sector	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Combo veredeling met diverse productie	144	4.871.883	4.832.233	1.203.969
Diverse graasdieren	32	1.725.405	1.715.750	317.283
Diverse teelten onder glas	13	697.000	697.000	201.750
Diverse tuinbouwteelten	206	7.559.880	7.292.670	1.570.392
Fokvarkens	255	9.908.014	9.698.338	2.338.517
Fruit - citrus, tropisch en noten	43	1.600.274	1.240.289	295.185
Fruit - geen citrus, tropisch en noten	424	30.470.811	29.780.890	7.604.514
Geiten	88	2.863.264	2.677.009	542.699
Gemengd - gewassen en veeteelt	202	6.757.322	6.564.494	1.385.280
Gespecialiseerde mestvarkensbedrijven	394	16.598.224	16.420.345	3.900.158
Glasgroenten	435	43.389.906	41.978.731	10.060.754
Granen, olie- en eiwitgewas, hakvruchten	93	4.088.140	3.957.956	958.451
Groenten in open lucht	155	6.007.179	5.783.686	1.298.125
Hakvruchten	150	10.162.632	10.054.667	2.343.684
Legkippen	193	10.855.442	10.781.222	2.558.511
Melkvee	4.311	131.626.457	128.395.640	29.806.349
Niet-geclassificeerd	42	1.097.544	1.094.359	299.321
Runderjong- en mestvee	508	17.471.941	16.764.452	3.683.391
Rundvee: combo melk, jong- en mestvee	815	22.756.586	22.180.601	5.003.003
Slachtpluimvee	332	14.002.540	13.810.827	3.225.759
Veeteeltcombo; veredeling en graasvee	35	634.462	630.895	113.757
Veeteeltcombo; veredeling en melkvee	420	13.580.691	13.251.549	3.085.460
Veeteeltcombo; vnl. graasdieren	103	2.740.100	2.670.059	565.633
Veeteeltcombo; vnl. melkvee	710	19.877.111	19.634.932	4.531.340
Onbekend	2.455	113.607.649	110.877.151	25.460.172
Totaal	15.733	622.783.539	606.434.360	140.579.705

Het hoogste percentage, 21%, van het selectiebedrag is bestemd voor de melkveehouderij, gevolgd door glasgroenten en combo varkensfokkerij en –mesterij, beide met 7%.

4.1.6 Thema's zoals opgenomen in het Besluit van de Vlaamse Regering

Tabel 19. Ingediende steunaanvragen

Thema	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investerings-kosten	Gevraagde subsidie (15% 30% of 40% van subsidiabele investerings-kosten)
0% niet-subsidiabele investering	141	5.938.889	5.511.588	0
15% aankoop meerjarig plantgoed	26	864.500	864.500	129.675
15% onroerend structuurverbetering	2.821	231.043.585	224.814.509	33.722.177
15% onroerend wettelijke normen mestopslag	221	14.658.056	13.183.102	1.977.466
15% roerend minimale verduurzaming	2.774	110.397.653	110.201.578	16.530.237
30% aanplant van beloftevolle fruitvariëteiten	30	1.377.961	1.377.961	413.388
30% afval en voedselverlies	91	8.201.455	8.201.455	2.460.436
30% arbeidskwaliteit en-veiligheid	850	17.382.179	17.377.241	5.213.172
30% automatisatie	1.352	55.170.640	53.732.299	16.119.690
30% bijzondere dierlijke productie	1	25.000	25.000	7.500
30% biodiversiteit	251	11.401.689	11.004.530	3.301.359
30% biologische landbouw	21	7.100.000	7.100.000	2.130.000
30% bodemkwaliteit	375	7.313.555	7.313.555	2.194.067
30% bovenwettelijk dierenwelzijn	1.318	20.746.215	20.486.515	6.145.955
30% emissies ammoniak fijn stof NOX	1.393	51.476.565	49.174.737	14.752.421
30% hernieuwbare energie: materieel en installaties	52	2.600.907	2.464.910	739.473
30% precisielandbouw	465	6.474.261	5.950.046	1.785.014
30% primaire energiebesparing	2.888	90.807.746	87.594.313	26.278.294
30% ruimtelijke kwaliteit	136	4.707.494	4.691.543	1.407.463
30% verwerking en verkoop hoeveproducten	324	12.851.187	12.851.187	3.855.356
30% voedselveiligheid	122	1.390.784	1.305.628	391.688
30% waterkwaliteit en -kwantiteit	1.330	35.684.124	34.384.565	10.315.369
30% windenergie en zonneboiler	6	32.400	31.984	9.595
40% bovengemiddelde klimaatmitigatie	52	2.114.250	2.077.794	831.118
40% kleine en middelgrote windturbines	11	1.437.000	1.369.282	547.713
Totaal	17.051	701.198.094	683.089.821	151.258.627

Tabel 20. Geselecteerde steunaanvragen

Thema	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
15% aankoop meerjarig plantgoed	26	864.500	864.500	129.675
15% onroerend structuurverbetering	2.498	193.162.175	188.241.985	28.236.299
15% onroerend wettelijke normen mestopslag	221	14.658.056	13.183.102	1.977.466
15% roerend minimale verduurzaming	1.941	75.875.245	75.679.169	11.351.875
30% aanplant van beloftevolle fruitvariëteiten	30	1.377.961	1.377.961	413.388
30% afval en voedselverlies	91	8.201.455	8.201.455	2.460.436
30% arbeidskwaliteit en –veiligheid	847	17.372.679	17.367.741	5.210.322
30% automatisatie	1.349	55.163.990	53.731.649	16.119.495
30% bijzondere dierlijke productie	1	25.000	25.000	7.500
30% biodiversiteit	250	11.398.439	11.001.280	3.300.384
30% biologische landbouw	21	7.100.000	7.100.000	2.130.000
30% bodemkwaliteit	375	7.313.555	7.313.555	2.194.067
30% bovenwettelijk dierenwelzijn	1.317	20.743.215	20.484.215	6.145.265
30% emissies ammoniak fijn stof NOX	1.391	51.471.965	49.170.137	14.751.041
30% hernieuwbare energie: materieel en installaties	52	2.600.907	2.464.910	739.473
30% precisielandbouw	465	6.474.261	5.950.046	1.785.014
30% primaire energiebesparing	2.885	90.793.650	87.584.275	26.275.283
30% ruimtelijke kwaliteit	135	4.703.994	4.688.043	1.406.413
30% verwerking en verkoop hoeveproducten	323	12.847.187	12.847.187	3.854.156
30% voedselveiligheid	121	1.374.784	1.301.776	390.533
30% waterkwaliteit en – kwantiteit	1.325	35.676.874	34.377.315	10.313.194
30% windenergie en zonneboiler	6	32.400	31.984	9.595
40% bovengemiddelde klimaatmitigatie	52	2.114.250	2.077.794	831.118
40% kleine en middelgrote windturbines	11	1.437.000	1.369.282	547.713
Totaal	15.733	622.783.539	606.434.360	140.579.705

Het hoogste percentage van het selectiebedrag (20%) is bestemd voor onroerende investeringen aangaande structuurverbetering, gevolgd door investeringen in de primaire energiebesparing met 19%, automatisatie met 11% en investeringen om de emissies van ammoniak/fijn stof/stikstofdioxiden terug te dringen met 10%.

Voor alle 40%-investeringen én alle 30%-investeringen bedraagt het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie 100%.

Bij de 15%-investeringen die uitgevoerd worden om te kunnen voldoen aan de wettelijke mestopslagcapaciteit en de aankoop van meerjarig plantgoed is het percentage selectiebedrag /gevraagde subsidie de volle 100%.

Voor de twee andere 15%-investeringen is het percentage lager; namelijk voor investeringen gericht op de structurele verbetering van onroerende en roerende aard gaat het respectievelijk om 84% en 69%.

4.1.7 Hoedanigheid van indieners

Tabel 21. Ingediende steunaanvragen

Type aanvrager	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Eenmanszaak	8.629	292.363.644	284.532.761	62.675.208
Maatschap (samen- uitbating)	2.415	88.106.814	86.183.740	18.999.071
Machinering	94	3.741.105	3.735.205	799.493
Sociale instelling (VZW)	6	186.000	174.375	35.063
Vennootschap - LV	2.945	113.671.349	110.922.559	24.324.685
Vennootschap - BVBA	1.334	89.896.213	86.971.183	19.731.323
Vennootschap – Rest (EBVBA, GCV, NV, CVBA, CVOA, VOF)	1.628	113.232.969	110.569.999	24.693.785
Totaal	17.051	701.198.094	683.089.821	151.258.627

Tabel 22. Geselecteerde steunaanvragen

Type aanvrager	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Eenmanszaak	7.697	247.319.838	240.628.998	56.449.907
Maatschap (samen- uitbating)	2.335	84.319.091	82.551.024	18.576.033
Machinering	94	3.741.105	3.735.205	799.493
Sociale instelling (VZW)	6	186.000	174.375	35.063
Vennootschap - LV	2.820	107.304.496	104.722.247	23.610.727
Vennootschap - BVBA	1.237	80.619.958	77.822.628	18.384.962
Vennootschap – Rest (EBVBA, GCV, NV, CVBA, CVOA, VOF)	1.544	99.293.051	96.799.882	22.723.519
Totaal	15.733	622.783.539	606.434.360	140.579.705

40% van het selectiebedrag is bestemd voor aanvragen door eenmanszaken. Daarna volgen de bedrijven met als juridische structuur de landbouwvennootschap (LV) met 17%, de overige vennootschappen (m.u.v. LV en BVBA) met 16% en vervolgens de BVBA's en de maatschappen met beide 13%.

4.1.8 Leeftijd

Tabel 23. Percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie (hierna selectiepercentage genoemd) opgedeeld per leeftijdscategorie en volgens de aard van de investeringen zoals vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw.

Thema	<30	30-40	40-50	50-60	>60
15% aankoop meerjarig plantgoed	100	100	100	100	-
15% onroerend structuurverbetering	100	99	84	42	54
15% onroerend wettelijke normen mestopslag	100	100	100	100	100
15% roerend minimale verduurzaming	99	100	66	27	11
30% aanplant van beloftevolle fruitvariëteiten	100	100	100	100	100
30% afval en voedselverlies	100	100	100	100	100
30% arbeidskwaliteit en -veiligheid	100	100	100	100	100
30% automatisatie	100	100	100	100	100
30% bijzondere dierlijke productie	100	-	-	-	-
30% biodiversiteit	100	100	100	100	100
30% biologische landbouw	100	100	100	100	-
30% bodemkwaliteit	100	100	100	100	100
30% bovenwettelijk dierenwelzijn	100	100	100	100	100
30% emissies ammoniak fijn stof NOX	100	100	100	100	100
30% hernieuwbare energie: materieel en installaties	100	100	100	100	-
30% precisielandbouw	100	100	100	100	100
30% primaire energiebesparing	100	100	100	100	100
30% ruimtelijke kwaliteit	100	100	100	100	100
30% verwerking en verkoop hoeveproducten	100	100	100	100	100
30% voedselveiligheid	100	100	100	97	100
30% waterkwaliteit en –kwantiteit	100	100	100	100	100
30% windenergie en zonneboiler	-	100	100	-	-
40% bovengemiddelde klimaatmitigatie	100	100	100	100	-
40% kleine en middelgrote windturbines	100	100	100	100	-

Alle 40%-investeringen en quasi alle 30%-investeringen hebben een selectiepercentage van 100% (op 'voedselveiligheid' na). Er is bijgevolg geen leeftijdseffect waar te nemen bij de investeringen met 40% of 30% steun.

Ook bij de categorie van de 15%-investeringen die worden uitgevoerd om te kunnen voldoen aan de wettelijke opslagcapaciteit of voor de aankoop van meerjarig plantgoed is er geen

leeftijdseffect. Dit is anders bij de twee overige 15%-investeringen: hier is wel een leeftijdseffect waar te nemen. Hoe jonger de aanvrager van de subsidie, hoe groter het selectiepercentage.

4.2 AANVRAGEN VOOR OPSTARTSTEUN DOOR JONGE LANDBOUWERS

4.2.1 Algemeen

Er werden 170 aanvragen ingediend in 2020. Hiervan werden er 166 geselecteerd.

4.2.2 Overzicht per provincie

Tabel 24. Aantal aanvragen en aantal geselecteerde aanvragen voor opstartsteun per provincie

Provincie	Aantal aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
Antwerpen	35	34
Limburg	16	15
Oost-Vlaanderen	26	25
Vlaams-Brabant	7	6
West-Vlaanderen	86	86
Totaal	170	166

De meeste aanvragen voor opstartsteun komen uit West-Vlaanderen (51%), gevolgd door Antwerpen (21%).

4.2.3 Overzicht per sector

Tabel 25. Aantal aanvragen en aantal geselecteerde aanvragen voor opstartsteun per sector

Sector	Aantal aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
Akkerbouw	80	79
Andere	6	6
Pluimvee	7	6
Rundvee	38	37
Tuinbouw	27	26
Varkens	12	12
Totaal	170	166

De meeste aanvragen voor opstartsteun gaan over een eerste vestiging op een akkerbouwbedrijf (47%), gevolgd door rundvee- en tuinbouwbedrijven met respectievelijk 22% en 16%.
Er moet wel opgemerkt worden dat deze indeling weergeeft hoe de jonge landbouwer het bedrijf zelf gerangschikt heeft bij zijn aanvraag.

4.2.4 Overzicht per type vestiging

Tabel 26. Aantal aanvragen en aantal geselecteerde aanvragen voor opstartsteun per type vestiging

Type vestiging	Aantal aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
Overname van aandelen	81	79
Overname van de bedrijfsbekleding gevolgd door een exploitatie als eenmanszaak	55	54
Overname van de bedrijfsbekleding gevolgd door een exploitatie met een maatschap	34	33
Totaal	170	166

Een eerste vestiging door de overname van aandelen en de aanstelling als mandataris van een vennootschap is goed voor 48%.
In 32% van de gevallen vestigt de jonge landbouwer zich via de overname van de bedrijfsbekleding, waarna hij of zij het bedrijf exploiteert als een eenmanszaak.
In 20% van de gevallen vestigt de jonge landbouwer zich via de overname van de bedrijfsbekleding, waarna hij of zij het bedrijf samen met een of meer vennoten exploiteert in de vorm van een maatschap.

4.2.5 Overzicht per leeftijd

Tabel 27. Aantal aanvragen en aantal geselecteerde aanvragen voor opstartsteun per leeftijd

Leeftijd	Aantal aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
19	1	1
20	4	4
21	8	8
22	9	9
23	13	12
24	20	19
25	17	16
26	14	14
27	11	10
28	12	12
29	7	7
30	13	13
31	5	5
32	6	6
33	6	6
34	5	5
35	2	2
36	4	4
37	3	3
38	3	3
39	7	7
Totaal	170	166

67% van de jonge landbouwers vestigt zich voor zijn dertigste als bedrijfsleider.

4.3 AANVRAGEN VLIF-WAARBORG

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2015 betreffende de taken, het beheer en de werkwijze van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds werd in de mogelijkheid voorzien om een waarborgadvies te vragen, in afwachting van de formele toekenning van de waarborg.

In 2020 waren er geen formele VLIF-waarborgtoekenningen zodat er ook geen ontvangsten van waarborgbijdragen waren.

Er werd in 2020 één waarborgadvies gegeven. Bij een waarborgadvies is er nog geen formele toekenning, noch een waarborgbijdrage te betalen.

4.4 AANVRAGEN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN

4.4.1 Algemeen

In 2020 werden er 9 dossiers ingediend, goed voor 18 investeringen. Op 1 dossier met 1 investering na werden alle dossiers en investeringen geselecteerd.
Het gaat dus in totaal over 17 geselecteerde investeringstypes, verdeeld over 8 aanvragen.

De gevraagde subsidie bedroeg in totaal 42.179 euro, en het selectiebedrag was 22.885 euro.

4.4.2 Provincie

Tabel 28. Geselecteerde steunaanvragen

Provincie	Aantal investeringen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	0	0	0	0	0
Limburg	3	2	8.016	5.783	5.783
Oost-Vlaanderen	8	2	26.070	10.227	10.227
Vlaams-Brabant	6	4	8.093	6.875	6.875
West-Vlaanderen	0	0	0	0	0
Totaal	17	8	42.179	22.885	22.885

Na de stijging in 2019 met 24 geselecteerde investeringen, zien we nu terug een lichte daling tot 17 geselecteerde investeringen.
Enkel in de provincies Vlaams-Brabant, Limburg en Oost-Vlaanderen werden aanvragen ingediend.
De aangevraagde investeringen vallen allemaal onder de attestering van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM).

4.4.3 Type investering

Tabel 29. Geselecteerde steunaanvragen

Investeringstype	Aantal investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Aanleg haag	2	2.193	1.714	1.714
Aanleg heg	2	1.245	1.245	1.245
Aanleg houtkant autochtoon met bescherming tegen vee	2	6.616	4.383	4.383
Aanleg bomenrij	2	11.400	1.587	1.587
Aanleg bomenrij met bescherming tegen vee	7	16.070	10.041	10.041
Aanleg poel 25 – 100 m^2 met bescherming tegen vee	1	2.034	1.295	1.295
Aanleg poel 101 – 300 m^2 NAT2000 met bescherming tegen vee	1	2.621	2.621	2.621
Totaal	17	42.179	22.885	22.885

Het is opvallend dat in het jaar 2020 opnieuw enkel niet-productieve investeringen aangevraagd werden die onder de attestering vallen van de VLM.

4.5 AANVRAGEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN

In 2020 waren er vier steunaanvragen voor de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven. Twee aanvragen werden geselecteerd.
Voor beide aanvragen ging het om een omschakeling naar afzet via de korte keten.

4.6 AANVRAGEN INGEVOLGE OPROEPEN

4.6.1 Projectsteun voor innovaties in de landbouw

In 2020 werd opnieuw een oproep VLIF-projectsteun innovatie gelanceerd. In totaal waren er 55 aanvragen, waarvan er 40 geselecteerd werden.

Tabel 30. Overzicht van de aanvragen opgedeeld per provincie

Provincie	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (40% van subsidiabele investeringskosten)
Antwerpen	15	7.509.325	3.356.823	1.342.729
Limburg	8	1.977.107	1.485.004	594.002
Oost- Vlaanderen	13	4.730.277	1.738.552	695.421
Vlaams-Brabant	1	618.709	500.000	200.000
West-Vlaanderen	18	9.049.179	3.333.371	1.333.348
Totaal	55	23.884.596	10.413.750	4.165.500

Tabel 31. Overzicht van de geselecteerde investeringen opgedeeld per provincie

Provincie	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	12	6.581.206	3.356.823	1.342.729
Limburg	6	1.514.046	1.485.004	594.002
Oost-Vlaanderen	9	2.692.134	1.738.552	695.421
Vlaams-Brabant	1	618.709	500.000	200.000
West-Vlaanderen	12	3.864.083	3.333.371	1.333.348
Totaal	40	15.270.177	10.413.750	4.165.500

De meeste geselecteerde projecten situeren zich in Antwerpen en West-Vlaanderen, beide goed voor 30%, gevolgd door Oost-Vlaanderen met 23%. Qua selectiebedrag is er 32% bestemd voor projecten in de provincie Antwerpen en ook 32% voor West-Vlaanderen, gevolgd door Oost-Vlaanderen met 17%.

Het thema van de oproep voor 2020 was circulaire economie. 10 van de 40 geselecteerde projecten vielen onder deze categorie. Hieronder worden enkele thema's weergegeven van geselecteerde projecten:

- Verpakkingsmachine voor spruiten in 100% recycleerbare papieren zakken
- Aanleg van een warmte- en CO2 netwerk bij aardbeien
- Innovatieve kraamstal voor biggen
- Digitaal reservatie-, registratie- en facturatiesysteem voor gebruik van landbouwmachines
- Productie van een circulaire begrafeniskist uit restmateriaal van paddenstoelenteelt
- Circulair voedselweb op een melkveebedrijf met een microalgenreactor
- Thermofiele vergisting en energie-neutrale hygiënisatie van varkens- en runderdrijfmest

4.6.2 Steun aan de agrovoedingssector

In 2020 werd ook een oproep VLIF-projectsteun agrovoeding gelanceerd. In totaal waren er 35 aanvragen, waarvan er 19 geselecteerd werden.

Tabel 32. Overzicht van de aanvragen opgedeeld per provincie

Provincie	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (30% van subsidiabele investeringskosten)
Antwerpen	6	2.894.936	0	0
Limburg	0	0	0	0
Oost- Vlaanderen	10	12.118.129	4.474.706	1.342.412
Vlaams-Brabant	2	1.995.690	1.282.572	384.772
West-Vlaanderen	17	23.943.217	7.576.055	2.272.816
Totaal	35	40.951.972	13.333.333	4.000.000

Tabel 33. Overzicht van de geselecteerde investeringen opgedeeld per provincie

Provinscie	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	0	0	0	0
Limburg	0	0	0	0
Oost-Vlaanderen	7	10.283.715	4.474.706	1.342.412
Vlaams-Brabant	2	1.995.690	1.282.572	384.772
West-Vlaanderen	10	13.219.072	7.576.055	2.272.816
Totaal	19	25.498.477	13.333.333	4.000.000

De meeste geselecteerde projecten, nl. 53%, situeerden zich in West-Vlaanderen, gevolgd door Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. In Limburg werden geen aanvragen ingediend. Het selectiebedrag toont een gelijkaardig patroon.

De thema's van de oproep voor 2020 waren 'circulaire economie' en 'economische relance'. Respectievelijk 11 en 4 van de 19 geselecteerde projecten vielen onder deze categorieën. Hieronder worden enkele thema's weergegeven van geselecteerde projecten:

- Innovatieve productie van gedroogde appelschijfjes
- Weisoep, weibrood, weidrank: het verder (circulair) valoriseren van wei reststroom in kleine en middelgrote zuivelbedrijven
- Opwaardering van kaas met bactofuge
- Innovatieve invrieslijn voor groente-saus-fruit-puree porties uit eigen minder kwalitatieve producten of nevenstromen uit andere sectoren

- Circulaire revalorisatie van de restaarde en stenen uit de aardappelteelt m.b.v. een wastrommel
- Zuiveringsinstallatie voor recuperatie van reinigingswater voor gebruik als stoom- en waswater van groenten in de verwerkende sector

4.6.3 Steun aan de omkaderingssector

In 2020 was er één oproep voor steun aan de omkaderingssector voor de praktijkcentra in de plantaardige en in de dierlijke sector. De volgende investeringen kwamen in aanmerking:

- De oprichting en uitrusting van bedrijfsgebouwen en -constructies bestemd voor de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten. Ook de aanpassing, nl. het verbeteren, van bestaande infrastructuur valt hieronder.
- Softwaretoepassingen met het oog op digitale ontsluiting van data ter ondersteuning van de landbouwer, voor het nemen van gefundeerde, duurzame beslissingen
- De aankoop van machines en rollend materieel, specifiek bestemd voor de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten
- Studies en erelonen voor de uitvoering van de investeringen, vermeld in het eerste punt, evenwel beperkt tot maximaal 10% van het totale subsidiabele investeringsbedrag.

De investeringen beogen alle faciliteiten ter ondersteuning van de dienstverlenende bijdrage die de centra leveren tot de ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector of tot de begeleiding van activiteiten op land- en tuinbouwbedrijven.
Er werd voorrang verleend aan investeringen die de innovatie in de land- en tuinbouw stimuleren en een voortrekkersrol spelen op het vlak van duurzame vernieuwende teelttechnieken en -toepassingen. De investeringen moeten het mogelijk maken om voor actuele problemen en noden in de sector een oplossing te zoeken.

Investeringen in onderzoeksinfrastructuur krijgen voorrang op investeringen in gebouwen voor administratieve doeleinden.
Door samenwerking met andere onderzoeks- en voorlichtingsinstellingen moet de infrastructuur zo optimaal mogelijk benut worden.

Er was voor de oproep een budget van 3.000.000 euro voorzien.

Er werden 12 projectvoorstellen ingediend, voor een totaal investeringsbedrag van 8.877.722 euro. Hieraan werd in totaal 3.000.000 euro subsidie toegewezen op een totaal aanvaard investeringsbedrag van 6.000.000 euro.